

TOHOLAMMIN KUNTA

OSAVUOSIKATSAUS 1.1. - 30.4.2018

Kh 28.05.2018 § 81

Kv 11.06.2018 § 15

Sisälllys

Sisälllys.....	2
YLEINEN KEHITYS	3
TALOUDEN KEHITYS.....	4
OSASTOT	6
Hallinto-osasto.....	6
Lomatoimen osasto	8
Tekninen osasto.....	11
Sivistysosasto.....	13
Käyttötalous yhteensä	17
INVESTOINTIEN TOTEUMA	17
KUNTA KÄYTTÖTALOUS TULOSALUEITTAIN SEKÄ INVESTOINNIT JA RAHOITUS	18
TALOUSKÄYRÄ vuosina 2018, 2017, 2016 ja 2015	20
VIEMÄRILIIKELAITOS.....	22
YHTIÖT	24
Toholammin Kehitys Oy (100 %)	24
Toholammin Energia Oy (96,66 %)	26
Kiinteistö Oy Toholammin vuokratilat (100 %)	27

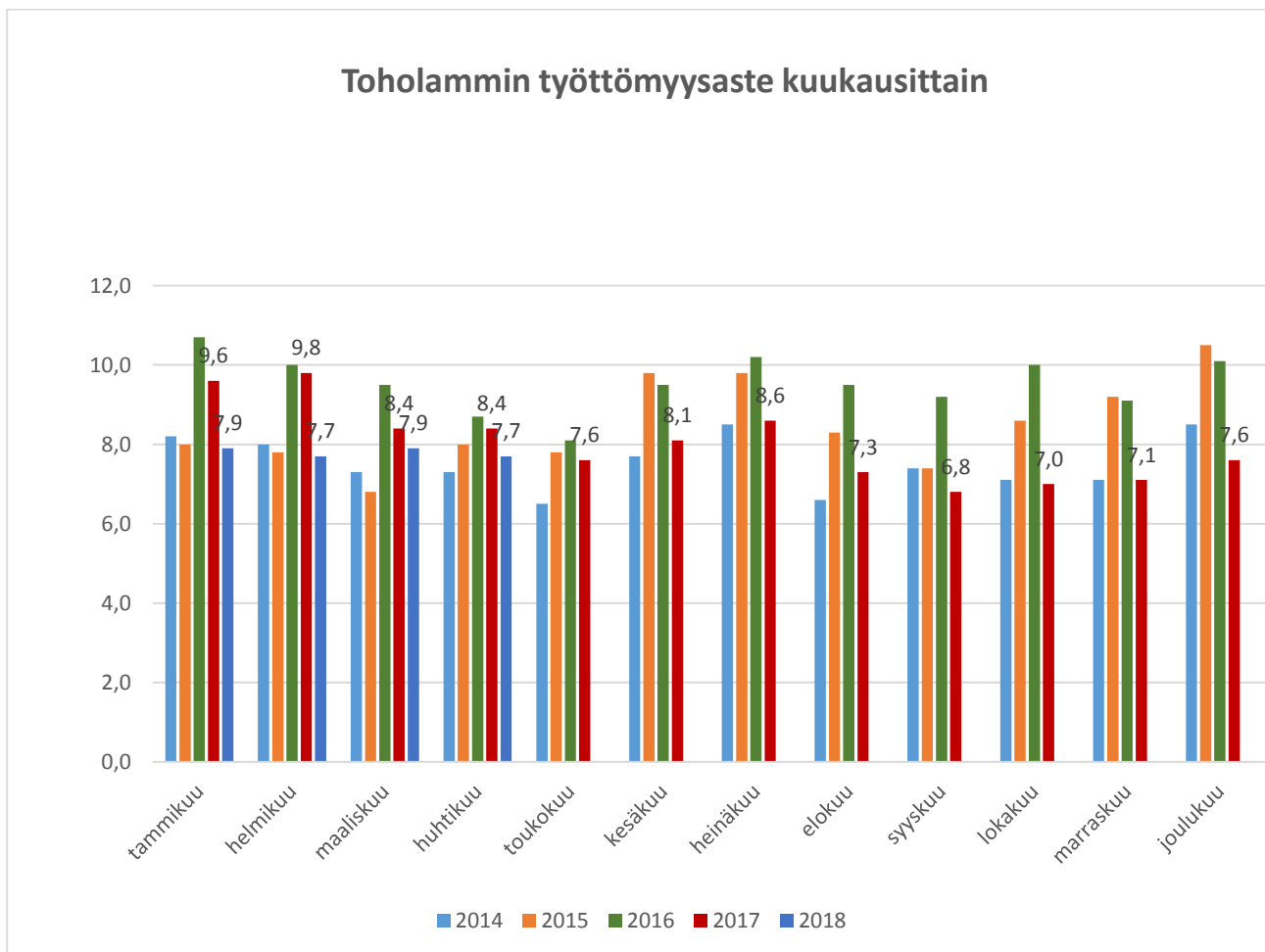
YLEINEN KEHITYS

Asukasluku kuukausittain 2017-2018, rekisteritilanne kuukauden lopussa

Lähde: Väestörekisterikeskus

Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	2018 Tammi	Helmi	Maalis	Huhti
3231	3239	3229	3220	3206	3197	..	..	3192	3188	3185	3168	3173

Toholammin kunnan väkiluku oli huhtikuun lopussa 3173, jolloin asukasluku oli vähentynyt 19 asukkaalla vuoden vaihteesta. Asukasluku on laskenut vuodentakaiseen ajankohtaan (huhtikuu 2017; 3231) 1,8 prosentilla ollen 58 asukasta.

Työttömyysaste kuukausittain, rekisteritilanne kuukauden lopussa; (Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriön työllisyystietoja, Pohjanmaan ELY-keskuksen Työllisyyskatsaukset)

Toholammin työttömyysaste huhtikuussa 2018 (uusin tilastotieto) oli 7,7 %. Työttömyysluvut ovat olleet matalammalla tasolla alkuvuoden ajan kuin edellisenä vuonna vastaavana aikana mutta korkeammat kuin viime vuoden loppupuolella.

TALouden KEHITYS

VEROTULOT JA VALTIONOSUUDET

Verotulot ja valtionosuudet	TP2017	TA2018	TOT 4/2018	Tot-%	TOT 4/2017
Kunnan tulovero	7 924 462	8 100 000	3 258 556	40,23	3 171 278
Kiinteistövero	825 210	830 000	23 785	2,87	9 397
Osuus yhteisöveron tuotosta	675 571	650 000	259 340	39,90	176 164
Verotulot	9 425 244	9 580 000	3 541 680	36,97	3 356 839
Yleinen valtionsouus	10 344 774	10 074 300	3 405 848	33,81	3 448 196
Opetus- ja kultt.t.valt.osuus	14 311	-78 600	-13 488	17,16	-26 224
Valtionsuudet	10 359 085	9 995 700	3 392 360	33,94	3 421 972
Verotulot ja valtionosuudet yht.	19 784 329	19 575 700	6 934 040	35,42	6 778 811

Kirjanpidon mukaan 30.4.2018 verotuloja sekä valtionosuuksia on kertynyt 6.934.040 euroa. Valtionosuuskertymä on toteumaltaan talousarviossa arvioitun mukainen ja tulee toteutumaan ennakkoidun suuruisena. Verotuloja on kertynyt arvioitua enemmän. Verohallinnon ensimmäinen ennakkotieto vuoden 2017 verotuksesta julkaistaan kesäkuussa jolloin saadaan arvio marraskuussa tapahtuvasta verotuksen 2017 oikaisusta.

Lopulliset verotiedot verovuodelta 2017 valmistuvat lokakuun lopulla.

TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA	TP2017	TA2018	TOT 04/2018	Tot-%	TOT 04/2017
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	5 887 984	5 637 240	1 689 543	29,97	1 996 702
Maksutuotot	749 288	708 200	225 660	31,86	219 605
Tuet ja avustukset	238 351	139 100	60 426	43,44	112 801
Muut toimintatuotot	1 250 042	1 171 190	385 549	32,92	411 887
Toimintatuotot yhteensä	8 125 665	7 655 730	2 361 177	30,84	2 740 995
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-8 080 789	-8 604 910	-2 487 832	28,91	-2 522 026
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 848 611	-1 917 960	-592 189	30,88	-607 637
Muut henkilösivukulut	-406 037	-343 620	-78 098	22,73	-111 156
Palvelujen ostot	-13 844 185	-14 401 386	-5 006 930	34,77	-4 850 048
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 339 096	-1 322 580	-522 238	39,49	-435 816
Avustukset	-433 109	-470 400	-130 708	27,79	-130 326
Muut toimintakulut	-195 304	-168 588	-41 625	24,69	-45 026
Toimintakulut yhteensä	-26 147 131	-27 229 444	-8 859 620	32,54	-8 702 036
TOIMINTAKATE	-18 021 466	-19 573 714	-6 498 442	33,20	-5 961 040
Verotulot	9 425 244	9 580 000	3 541 680	36,97	3 356 839
Valtionosuudet	10 359 085	9 995 700	3 392 360	33,94	3 421 972
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	24 540	2 000	18 548	927,39	590
Muut rahoitustuotot	16 963	5 000	1 642	32,84	1 038
Korkokulut	-161 521	-180 000	1 736	-0,96	-24 007
Muut rahoituskulut	-6 054	-5 000	-3 675	73,50	-1 282
	-126 072	-178 000	18 251		-23 661
VUOSIKATE	1 636 792	-176 014	453 849	-257,85	794 110
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-874 907	-800 750	-274 527	34,28	-278 516
TILIKAUDEN TULOS	761 885	-976 764	179 322	-18,36	515 594
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	5 275	0	0	0,00	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	767 159	-976 764	179 322	-18,36	515 594

Kirjanpidon mukainen tuloslaskelma 30.4.2018 on 179.322 euroa ylijäämäinen. Toimintatuotot näyttävät toteutuneen 30,8% eli hiukan alle budjetoidun. Käyttötalouskulujen toteuma on 32,5% ja toimintakatteen 33,2%. Valtionosuudet ovat toteutuneet budjetoidun mukaisesti ja verotulot yli budjetoidun. Palvelujen ostoissa erikoissairaanhoidon ja perusturvapalveluiden kustannukset perustuvat ennakkolaskuihin. Myyntituloissa ja avustustuloissa on ennakkoon tulleita eriä, mitkä sisältyvät positiiviseen tulokseen.

OSASTOT

Hallinto-osasto

Vastuutoimielin: Kunnanhallitus
 Vastuuhenkilöt: Kunnanjohtaja
 Hallintojohtaja

Toiminta-ajatus: Hallinto-osasto vastaa kunnanhallituksen asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä koko konsernin palvelutoiminnan toimivuudesta. Keskitetysti hoidettu hallinto- ja talousosasto vastaa kunnan talous- ja henkilöstöpalvelujen järjestämisestä, asiointi- ja tietohallintopalveluista, hankintapalveluista, kopiointipalveluista sekä muista yleisistä koko organisaatiota koskevista tehtävistä ja näihin palveluihin liittyvien ohjeiden antamisesta. Vastuuhenkilö hallintojohtaja.

Hallinto-osaston budjettiin sisältyy elinkeinojen kehittämisen määrärahoja. Elinkeinojen kehittamisestä ja yhteiskuntasuhteista vastaa kunnanjohtaja sekä osaltaan myös Toholammin kehitys Oy (joka toimii omana itsenäisenä toimijana omalla budjetillaan). Vastuuhenkilö kunnanjohtaja.

TAVOITTEET 2018

ELINKEINOJEN KEHITTÄMISEN tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Totelutunut 30.4.2018
Aloittavat yritykset	Yritysten määrä	20 uutta yritystä	
Uusien työpaikkojen määrä yrityksissä	Syntyneiden työpaikkojen määrä	20 uutta työpaikkaa	
Työpaikkaomavaraisuuden kasvu	Työpaikkaomavaraisuus (93,0% 2015)	100% työpaikkaomavaraisuus	Työpaikkaomavaraisuudesta ei ole ajantasaista tilastoa saatavilla
Tavoite / Hallinto	Mittari	Mittarin tavoitearvo	
Laatu- ja kustannustietoinen johtaminen/ Toimiva johtaminen	Johdon ja osastojen päätöksentekoa tukevat raportit	Talousarvioprosessin toimivuus on arvioitu ja prosessia on muutettu arvioinnin tuloksena.	Talousarvioprosessia arvioidaan jatkuvasti toiminnan yhteydessä ja tarpeelliset korjaukset tehdään
Laatu- ja kustannustietoinen johtaminen/ Toimiva johtaminen	Työhyvinvoinnin tukeminen	Työtyytyväisyyskyselyn tulokset	Kyselyä ei ole toteutettu huhtikuun loppuun mennessä
Ajankohtainen kuntastrategia	Kuntastrategia	Hyväksytty vuoden 2018 aikana	Strategian valmistelu on käynnissä

Elinkeinojen kehittäminen

Biokaasulaitoksen valmistelu ympäristölupa vaiheeseen ja sijoittaminen Toholammille teollisuusalueen luoteisosaan on ollut valmistelussa. Ympäristölupaprosessi on edennyt ja lupa on myönnetty. Orgaanisen jätteen sijoittamisen uudet määräykset edellyttävät toimenpiteitä ja biokaasulaitos on hyvä ratkaisu. Yrityksen tavoitteena on tuotannollinen toiminta vuosien 2019-2020 aikana. Biolaakson sisältöön toiminnallisen muutoksen voi tuoda myös uusiutuvan energian mahdollistavan kaavan eteneminen.

Elintarviketeollisuuden kasvu ja puuraaka-ainetta jalostavan teollisuuden tulo paikkakunnalle tuo uutta työvoiman kysyntää ja palveluiden lisätarvetta koko Toholammin kunnan alueelle. Viemäriiikelayoksen taloutta on tervehdytettävä ja suunnittelu lähikuntien yhteistyöstä on etenemässä. Tavoitteena on saada suunnitelmat valmiiksi vuoden 2018 loppuun mennessä. Tarkastelussa ovat myös elintarviketeollisuuden tarpeet ja toimintojen kehittäminen lupaehtoisten mukaisiksi siirtymäkauden aikana.

Toholammin kunta	TP2017	TA2018	TOT 04/2018	Tot-%	TOT04/ 2017
HALLINTO-OSASTO					
Myyntituotot	196 001	94 480	7 934	8,40	15 642
Tuet ja avustukset	46 026	30 000	-15 374	-51,25	0
Muut toimintatuotot	11 911	500	2 891	578,20	813
Toimintatuotot yht. ulk.	253 938	124 980	-4 549	-3,64	16 455
Sisäiset tuotot yht.	288 748	322 810	127 907	39,62	102 204
Sis ja ulk tuotot yhteensä	542 686	447 790	123 358	27,55	118 659
Palkat ja palkkiot	-358 937	-470 200	-111 331	23,68	-110 590
Eläkekulut	-246 065	-280 910	-80 051	28,50	-82 094
Muut henkilösivukulut	13 670	-18 620	-3 087	16,58	2 228
Palvelujen ostot	-11 359 522	-11 734 920	-4 101 446	34,95	-4 061 507
<i>Mistä: Perusturvapalvelut</i>	<i>-7 355 939</i>	<i>-7 070 000</i>	<i>-2 577 368</i>	<i>36,46</i>	<i>-2 764 000</i>
<i>Erikoissairaanhoido</i>	<i>-3 378 298</i>	<i>-4 011 720</i>	<i>-1 298 852</i>	<i>32,38</i>	<i>-1 132 800</i>
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-26 867	-10 500	-12 689	120,84	-10 206
Avustukset	-82 805	-85 000	-22 065	25,96	-23 405
Muut toimintakulut	-2 899	-2 660	-1 613	60,64	-3 183
Toimintamenot yht. ulk.	-12 063 424	-12 602 810	-4 332 282	34,38	-4 288 756
Sisäiset kulut yhteensä	-134 733	-140 420	-42 277	30,11	-42 927
Sis ja ulk kulut yhteensä	-12 198 157	-12 743 230	-4 374 559	34,33	-4 331 683
Netto ennen poistoja	-11 655 472	-12 295 440	-4 251 201	34,58	-4 213 024
Poistot yht.	-18 442	-14 980	-4 993	33,33	-6 147
Netto	-11 673 913	-12 310 420	-4 256 193	34,57	-4 219 171

Talouden toteutumassa perusturvapalvelut sekä erikoissairaanhoido ovat ennakkolaskujen mukaisina.

Lomatoimen osasto

Vastuhenkilö

lomituspalvelujohtaja

Toiminta-ajatus: Lomituspalvelujen tarkoituksena on turvata paikallisyksikön alueella olevien maatalousyritysten toiminta yrittäjien vuosilomien ja sijaisapujen aikana sekä turkistilojen toiminta yrittäjien vuosilomien aikana.

TAVOITTEET 2018

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutunut 30.4.2018
<ul style="list-style-type: none"> - vuosilomat järjestetään tasaisesti lomavuoden aikana - kannustetaan yrittäjiä käyttämään tuettua maksullista lomittaja-apua 	Toteutuneet lomitukset	<ul style="list-style-type: none"> - VL-päivät toteutuvat tasaisesti molemmilla vuosipuoliskoilla - tuetun maksullisen lomittaja-avun käyttö lisääntyy vuodesta 2017 	<ul style="list-style-type: none"> - ensimmäisellä vuosikolmanneksella toteutunut 310 vl-päivää alle tavoitteen - tuettua maksullista lomittaja-apua on käytetty 30.4. mennessä 1.019 h vähemmän kuin vuonna 2017
<ul style="list-style-type: none"> - asiakkaiden tyytyväisyys paikallisyksikön lomittajien ammattitaitoon - asiakkaiden tyytyväisyys paikallisyksikön toimintaan (tavoite vähintään 4) 	Asiakastyytyväisyyskysely (arviointiasteikko 1-5)	<ul style="list-style-type: none"> - lomittajien ammattitaito <ul style="list-style-type: none"> • vuosilomalomituksessa • sijaisapulomituksessa - lomahallinnon <ul style="list-style-type: none"> • asiakaspalvelu • tavoitettavuus • tiedonsaannin riittävyys - lomitusten toteutuminen <ul style="list-style-type: none"> • sijaisapu: • vuosiloma 	- asiakastyytyväisyyskysely tehdään vuosilomahakemusten yhteydessä loka-marraskuussa
<ul style="list-style-type: none"> - Parannetaan lomittajien ammattitaitoa. Jokaisella lomittajalla on riittävä ammattitaito niiden tilojen töihin, joiden lomituksia he hoitavat. 	Ammattitaitokartoitus Pehdytys Täydennyskoulutus	<ul style="list-style-type: none"> - lomittajien ammattitaito on kartoitettu - tilakohtaista pehdytystä ja täydennyskoulutusta on järjestetty lomittajan koulutustarpeen mukaisesti 	<ul style="list-style-type: none"> - lomittajien ammattitaitokartoitukset tehty v. 2017 ja huomioitu koulutusten suunnittelussa - pehdytystä ei ole käytetty 30.4.2018 mennessä - täydennyskoulutusta on järjestetty 7 pv, joka on sisältänyt eläintenhoitoon ja käsittelyyn liittyviä

			aiheita sekä ensiapukursseja - v. 2017 alkanut ammattitutkintoon valmistava koulutus jatkuu
<ul style="list-style-type: none"> - Lomituspäivän kesto on mitoitettu lain mukaisesti ja lomittajan työaika vastaa lomitettavan maatalousyrittäjän tehtäväosuutta - Lomitusnetissä on ajantasaiset tiedot (kokonaistyöaika, tehtäväosuudet, karjatalouskellonajat) ja tietoja käytetään lomitusten suunnittelussa 	Lomituspäivän kesto	<ul style="list-style-type: none"> - Vuosiloma- ja sijaisapulomituksissa lomituspäivän kesto on yhtä pitkä - Lomittaja työllistyy työsopimuksen mukaiseen työaikaan 	<ul style="list-style-type: none"> - vuosiloma- ja sijaisapupäivien suunnittelussa käytetään samaa lomituspäivän kesto - lomittajien työvuorosuunnitelmat suunnitellaan vähintään lomittajan työsopimuksen mukaiseen työaikaan
<ul style="list-style-type: none"> - Lomittajien työskentelyolosuhteet täyttävät työturvallisuudelle asetetut vaatimukset. Lomittajat ottavat huomioon työturvallisuuden. 	Tapaturmat ja niiden aiheuttamat sairauspoissaolot	<ul style="list-style-type: none"> - tapaturmat ja niiden aiheuttamat sairauspoissaolot vähenevät vuodesta 2017 	<ul style="list-style-type: none"> - tietoja ei ole vielä käytettävissä

SUUNNITELMAVUOSIEN TAVOITTEET 2018 - 2019

- sähköisten palveluiden (Lomitusnetti) käytön lisääminen

Toholammin kunta	TP2017	TA2018	TOT 04/2018	Tot-%	TOT04/ 2017
LOMATOIMEN OSASTO					
Myyntituotot	4 763 624	4 722 090	1 431 906	30,32	1 681 803
Maksutuotot	550 179	557 000	162 890	29,24	145 866
Tuet ja avustukset	55 429	45 000	2 780	6,18	6 019
Muut toimintatuotot	2 222	0	5	0,00	42
Toimintatuotot yht. ulk.	5 371 454	5 324 090	1 597 581	30,01	1 833 731
Sisäiset tuotot yht.	11 018	17 000	24	0,14	2 415
Sis ja ulk tuotot yhteensä	5 382 472	5 341 090	1 597 605	29,91	1 836 146
Palkat ja palkkiot	-3 549 644	-3 739 800	-1 008 412	26,96	-1 065 678
Eläkekulut	-710 170	-693 340	-223 318	32,21	-234 992
Muut henkilösivukulut	-244 662	-149 910	-30 905	20,62	-78 185
Palvelujen ostot	-535 864	-497 000	-186 150	37,45	-123 237
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-34 934	-39 700	-13 629	34,33	-5 918
Avustukset	-86 890	-90 000	-23 917	26,57	-29 844
Muut toimintakulut	-24 027	-12 800	3 512	-27,44	309
Toimintamenot yht. ulk.	-5 186 191	-5 222 550	-1 482 819	28,39	-1 537 546
Sisäiset kulut yhteensä	-92 301	-118 690	-33 556	28,27	-31 008
Sis ja ulk kulut yhteensä	-5 278 493	-5 341 240	-1 516 375	28,39	-1 568 555
Netto ennen poistoja	103 980	-150	81 230	-54 153,32	267 591
Netto	103 980	-150	81 230	-54 153,32	267 591

Tulos jakautuu:

Lomatoimen hallinto	25.132 e
Maatalouslomitus	49.299 e
Turkistarhaajien lomitus	6.799 e

Lomituspalvelut ovat siirtymässä maakuntien järjestettäväksi 1.1.2020. Lomituspalvelulait uudistetaan, mutta uudistaminen on viivästynyt. Muun muassa epävarmuus lomituspalvelujen tulevaisuudesta on saanut työntekijöitä hakeutumaan muille aloille. Lomitusten järjestämistä on vaikeuttanut työvoimapula.

Tekninen osasto

Vastuhenkilö tekninen johtaja

Toiminta-ajatus: Tuottaa taloudellisia ja tarkoituksenmukaisia palveluja eri hallintokunnille sekä osittain kuntalaisille, kuten kunnallistekniikan, tilapalvelun, it-palvelujen, ruokahuollon ja siivoustoimen osalta.

Teknisen osaston vastuulla on myös maaseutu- ja ympäristölautakunta. Lautakunnan tulosalue jakaantuu rakennustarkastukseen, ympäristönsuojeluun. Lautakunta päättää myös yksityistielain mukaan tielautakunnalle kuuluvat asiat. Palotoimi, ympäristöterveydenhuolto ja maaseututoimi hoidetaan ostopalveluna.

TAVOITTEET 2018

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutunut 30.4.2018
Viihtyisä elinympäristö (kunnan strategia)			
Viihtyisä ja turvallinen elinympäristö	Asukasluku kehitys ja Myönnetyt rakennusluvut	Asukasluku 2017 < 2018 Myönnetyt luvat 60 kpl/v	Ei ole toteutunut.
Rakennetun ympäristön viihtyisyys myös tulevaisuudessa	Toteutuneet kunnossapito ja kehitystoimenpiteet kaava-alueella	Suunniteltujen kunnossapito ja kehitystoimenpiteiden toteutuminen kaavateiden, torialueen ja puistojen osalta	Suunnittelutyö käynnissä konsultin toimesta. Suunniteltujen toimenpiteiden toteutus kesä-syky 2018.
Tasapainoinen talous			
Käyttötalous	Osaston talousarvion netto	Menot ja tulot tasapainossa siten, että teknisen toimen netto vaatimus täyttyy	Toteutunut talousarvion mukaisesti.
Palveluiden hinnoittelu on kohdallaan	Jälkilaskenta	Taksat ja maksut vastaavat kustannuksia	Taksat ja maksut tarkastetaan 1-2 kertaa vuodessa.
Palvelurakenteiden ja toimintatapojen kehittäminen sekä oman palvelutuotannon ja ulkoisten toimijoiden tasapainoinen käyttö palvelutuotannon hankinnassa	Oman tuotannon kustannusten vertailu ostopalvelujen ja vertailukelpoisten kunnan kustannusten välillä	Kustannusten optimointi	Lisätyövoiman tarve teknisen osaston hallintoon. Ostopalvelua joudutaan lisäämään. Henkilöstö muutoksia tulossa eläköitymisten myötä, jotka vaativat ennakkointia.
Pitkäjänteinen ja hallittu omaisuuden hoito	Riittävät kunnossapitomäärärahat	Kiinteistöjen ja infraomaisuuden onnistunut ylläpito siten, että niiden omaisuuden arvo säilyy	Toteutunut osittain. Vaatii kehittämistä.

Tekninen osaston käyttötalous on toteutunut huhtikuun tilanteen perusteella laaditun talousarvion mukaisesti. Merkittävimmät tapahtumat alkuvuoden aikana ovat olleet kahden teollisuushallin sekä kuivaamorakennuksen kiinteistökaupat, jotka toteutuessaan vaikuttavat merkittävästi myös teknisen

osaston käyttötalouteen. Teollisuushallien osalta valtuusto on hyväksynyt jo kv-hallin myynnin ja Vastaanottohalli 1:sen sekä kuivaamorakennuksen kiinteistökaupat vaativat vielä valtuuston päätöksen.

Kirkonkylän uuden alakoulun projekti aloitettiin maaliskuussa. Tarjouspyyntöasiakirjojen laadinta on käynnistynyt hankesuunnittelun ja arkkitehtisuunnittelun osalta. Kilpailutus pyritään saamaan käyntiin kesäkuun aikana. Siivoustoimen ja ruokahuoltoyksikön osalta toiminta on kevään osalta toteutunut myös talousarvion mukaisesti.

Henkilöstön osalta isoimpana muutoksena tuli automaatioinsinöörin irtisanoutuminen tehtävistään, joka aiheutti merkittävän muutoksen it-yksikön toimintaan ja ruuhkautti työtehtäviä. Kunnanhallitus perusti uuden it-asiantuntijan toimen ja uusi työntekijä saatiin rekrytoitua huhtikuun alussa, joka aloittaa työtehtävät toukokuun alusta alkaen. It-yksikön osalta toiminta on ollut kevään aikana merkittävästi ostopalvelun varassa, joka on aiheuttanut myös lisäkustannuksia. Ostopalvelun merkitys it-yksikön osalta tulee myös jatkossa kasvamaan. Teknisellä osastolla on myös iso tarve lisätyövoimalle. Kiinteistöinsinöörin eläköidyttyä työpanos teknisellä osastolla väheni myös merkittävästi. Kunnanhallitus myönsi luvan kahden vuoden määräaikaisen toimistoinsinöörin viran perustamiselle, mutta rekrytointi jouduttiin keskeyttämään toukokuussa, liian vähäisen kiinnostuksen vuoksi. Työvoiman osalta joudutaan miettimään vaihtoehtoisia ratkaisuja.

Toholammin kunta	TP2017	TA2018	TOT 04/2018	Tot-%	TOT04/ 2017
TEKNINEN OSASTO					
Myyntituotot	658 689	634 770	187 273	29,50	218 790
Maksutuotot	18 650	20 000	9 744	48,72	3 554
Tuet ja avustukset	15 583	0	0	0,00	0
Muut toimintatuotot	1 218 182	1 166 840	380 854	32,64	408 389
Toimintatuotot yht. ulk.	1 911 105	1 821 610	577 871	31,72	630 733
Sisäiset tuotot yht.	3 149 644	2 953 290	1 028 660	34,83	1 014 438
Sis ja ulk tuotot yhteensä	5 060 748	4 774 900	1 606 531	33,65	1 645 171
Palkat ja palkkiot	-1 074 552	-1 124 500	-324 006	28,81	-345 451
Eläkekulut	-259 919	-276 070	-79 981	28,97	-84 384
Muut henkilösivukulut	-44 303	-44 490	-10 392	23,36	-8 897
Palvelujen ostot	-1 118 864	-1 281 336	-429 622	33,53	-368 443
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 024 891	-1 033 640	-399 419	38,64	-345 239
Avustukset	0	-1 000	0	0,00	0
Muut toimintakulut	-50 381	-58 188	-9 718	16,70	-8 449
Toimintamenot yht. ulk.	-3 572 910	-3 819 224	-1 253 138	32,81	-1 160 863
Sisäiset kulut yhteensä	-1 065 426	-958 610	-339 979	35,47	-299 991
Sis ja ulk kulut yhteensä	-4 638 335	-4 777 834	-1 593 117	33,34	-1 460 854
Netto ennen poistoja	422 413	-2 934	13 414	-457,18	184 317
Poistot yht.	-805 994	-743 280	-249 858	33,62	-257 544
Netto	-383 581	-746 214	-236 444	31,69	-73 227

Sivistysosasto

Sivistyslautakunta

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toiminta-ajatukset: *Sivistyslautakunta* vastaa kirjasto-, päivähoito- ja opetuspalvelujen toteuttamisesta ja kehittämisestä (aamu- ja iltapäivätoiminta, esi- ja perusopetus, lukio, ostopalveluna taiteen perusopetus ja kansalaisopisto) sekä kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelujen toteuttamisesta ja kehittämisestä.

TAVOITTEET 2018

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutunut 30.4.2018
Sivistystoimen hallinnossa kehitetään kuntalaisten osallistamista mm. valtakunnallisessa digikuntakoikeilussa.	Koulunmäen suunnitteluprosessi tehty Nettisivujen uudistaminen tehty	Osallistumismahdollisuus käytössä ja toteutunut	Ei vielä toteutunut
Kirjasto Mediakasvatus Lasten ja nuorten lukuharrastuksen edistäminen	Kouluille tarjottu mediakasvatus ja osallistujat, tapahtumien lukumäärä ja osallistujat Kirjavinkkausten toteutuminen ja määrät sekä hankerahoituksen saaminen kirjailijavierailuja varten	Mediakasvatussuunnitelman toteutuminen jatkossa, medialukutaidon kehittyminen ja kehittäminen Kirjavinkkauksen vaikutukset lukuharrastukseen ja lainoihin. Hankerahoitusta saatu kirjailijavierailuja varten.	Mediakasvatussuunnitelmaa toteutettu Toholammin alakouluilla ja Kuusiston koululla tapahtumia yht. 6 Kirjavinkkauksia pidetty 7 kpl, osallistujia yht. 134. Koulu yhteistyötä hoitavan informaation paikka avattu. Hankerahoitusta saatu lasten- ja nuortenkirjailijavierailuja varten lukuvuodelle 2018/2019. Keväällä

			toteutunut yksi lastenkirjallisuuden luento.
Varhaiskasvatus Varhainen tuki varhaiskasvatuksessa ja yhteistyö lastenneuvolan kanssa	Varhaisen tuen vuosikello LENE arvioinnit 2 ½ v. varhaiskasvatuksessa oleville lapsille päiväkodilla	Vuosikellon mukaiset pienryhmät toteutuneet, lasten VASUt 100% Toteutuneet tarkistukset 100%	Pienryhmät toiminnassa ja VASUt tehty 100%. Tarkistukset aloitetaan neuvolasta saadun aikataulun mukaisesti.
Kerhotoiminta Kerhotoiminta jatkuu kaikilla kouluilla	Hankerahoitus	Rahoitusta saatu kerhotoiminnan jatkamiseksi	Kerho 8 loppumaisillaan, Kerho 9 rahoitus saatu ja Kerho 10 rahoitusta haettu.
Koulunmäen suunnitelma. Pedagoginen kehittämissuunnitelma.		Suunnitelmat valmiit	Koulunmäen suunnitelma käynnistynyt. Pedagoginen suunnitelma valmis.
Koulukuljetussopimus päättyy 2017 kevätlukukauden päättyttyä. Uuden sopimuksen kilpailutus. Seutukunnan yhteinen kuljetuskoordinaattori		Kilpailutus suoritettu onnistuneesti	Koulukuljetustarjoustensa jättöaika päättyi 14.5.2018 klo 15.
Omaehtoisen kulttuuritoiminnan ja kulttuuritoimintaa järjestävien yhdistysten tukeminen.	Tilaisuuksien määrä Jaetut avustukset.	Yhteistyössä yhdistysten ja seurakuntien kanssa järjestetty n. 100 tilaisuutta. Avustuksia jaettu 8.000 €.	Tammi-huhtikuussa osallistuttu 26 kulttuuritilaisuuden järjestämiseen.
Kotiseutuarkiston aineiston järjestäminen ja kartuttaminen	Palkattu määräajaksi arkistonjärjestelijä.	Palkattu arkistonjärjestelijä kolmeksi kuukaudeksi.	Toteutumassa.

	Aineiston järjestäminen.	Kotiseutuarkistoon tuotu yhdistysten ja yksityishenkilöiden arkistoaineisto seulottu, järjestetty ja laadittu kuvailut.	
Urheilukentän perustaminen	Hanke-/rahoitussuunnitelma valmis	Hankkeen suunnittelun aloitus vuoden 2018 aikana	Toteutumassa.
Liikuntatilojen ja ulkoalueiden tehokas käyttöaste	Varatut vuorot + kävijätilastot	Urheiluhallin max. käyttöaste koulupäivinä ja iltakäytössä.	Kevään osalta arkipäivät ja viikonloput pääasiallisesti täysin vuoroin.
Yhdistysten ja järjestöjen toiminnan tukeminen	Jaetut avustukset Ilmaiset juniorivuorot	Avustuksia jaettu 12.500 €. Lampin hallin vuorohinnat säilytetty järkevinä (juniorit ilmainen).	Avustushakemuksia saapui määräaikaan mennessä sekä liikunta-, että nuorisotoimijoilta. Vuorohinnat toteutuivat.
Perusnuorisotyön kehittäminen	Koulunuorisotyön käynnistäminen Nuorisotila Kuusiston koululle Männistön rannan kehittäminen	Koulunuorisotyön kokeilu käynnistetty Nuorisotila käytössä Männistön ranta suunniteltu ja suunnitelman I-vaihe toteutettu yhdessä nuorten kanssa	Etsivän nuorisotyöntekijän haku päättyy 25.5. klo 12. Koulunuorisotyö uutena työmuotona etsivän tehtävään. Ei vielä toteutunut. Nuorisokahvilatoiminta aloitettu kokeiluluonteisesti.

Toholammin kunnan nettisivujen uudistaminen aloitettiin, sivujen suunnittelijaksi valittiin Oy Fristyle Ab. Varhaiskasvatuksessa päätettiin siirtyä uuteen ohjelmaan, jonka avulla tehdään sijoituspäätökset, maksupäätökset ja laskutus. Wilma varhaiskasvatuspalvelun toimittaja on Visma InCommunity Oy.

Kokkolan Rahkosen alueen 7.-9. vuosiluokkien opetuksen järjestämisestä Toholammilla Kuusiston koulussa tehtiin sopimus Kokkolan kaupungin kanssa. Sopimus on tehty 1.8.2018-31.7.2020 ajaksi ja se sisältää yhden lukuvuoden option. Esi- ja perusopetuksen oppikirjahankinnat kilpailutettiin, kirjojen toimittajaksi valittiin BTJ Finland Oy. Koulukuljetusten kilpailutus käynnistyi.

Toholammin kunta	TP2017	TA2018	TOT 04/2018	Tot-%	TOT04/ 2017
SIVISTYSOSASTO					
Myyntituotot	269 670	185 900	62 429	33,58	80 467
Maksutuotot	180 458	131 200	53 027	40,42	70 185
Tuet ja avustukset	121 313	64 100	73 019	113,91	106 782
Muut toimintatuotot	17 728	3 850	1 799	46,73	2 643
Toimintatuotot yht. ulk.	589 168	385 050	190 275	49,42	260 077
Sisäiset tuotot yht.	48 581	35 750	14 057	39,32	15 356
Sis ja ulk tuotot yhteensä	637 749	420 800	204 331	48,56	275 432
Palkat ja palkkiot	-3 097 657	-3 270 410	-1 044 083	31,93	-1 000 307
Eläkekulut	-632 456	-667 640	-208 839	31,28	-206 167
Muut henkilösivukulut	-130 741	-130 600	-33 714	25,81	-26 303
Palvelujen ostot	-829 935	-888 130	-289 712	32,62	-296 861
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-252 404	-238 740	-96 502	40,42	-74 454
Avustukset	-263 414	-294 400	-84 726	28,78	-77 076
Muut toimintakulut	-117 998	-94 940	-33 806	35,61	-33 703
Toimintamenot yht. ulk.	-5 324 605	-5 584 860	-1 791 381	32,08	-1 714 870
Sisäiset kulut yhteensä	-2 205 531	-2 111 130	-754 836	35,76	-760 487
Sis ja ulk kulut yhteensä	-7 530 136	-7 695 990	-2 546 217	33,09	-2 475 358
Netto ennen poistoja	-6 892 387	-7 275 190	-2 341 886	32,19	-2 199 925
Poistot yht.	-50 471	-42 490	-19 676	46,31	-14 825
Netto	-6 942 858	-7 317 680	-2 361 562	32,27	-2 214 750

Käyttötalous yhteensä

Toholammin kunta	TP2017	TA2018	TOT 04/2018	Tot-%	TOT04/ 2017
Myyntituotot	5 887 984	5 637 240	1 689 543	29,97	1 996 702
Maksutuotot	749 288	708 200	225 660	31,86	219 605
Tuet ja avustukset	238 351	139 100	60 426	43,44	112 801
Muut toimintatuotot	1 250 042	1 171 190	385 549	32,92	411 887
Toimintatuotot yht. ulk.	8 125 665	7 655 730	2 361 177	30,84	2 740 995
Sisäiset tuotot yht.	3 497 991	3 328 850	1 170 648	35,17	1 134 413
Sis ja ulk tuotot yhteensä	11 623 656	10 984 580	3 531 825	32,15	3 875 408
Palkat ja palkkiot	-8 080 789	-8 604 910	-2 487 832	28,91	-2 522 026
Eläkekulut	-1 848 611	-1 917 960	-592 189	30,88	-607 637
Muut henkilösivukulut	-406 037	-343 620	-78 098	22,73	-111 156
Palvelujen ostot	-13 844 185	-14 401 386	-5 006 930	34,77	-4 850 048
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 339 096	-1 322 580	-522 238	39,49	-435 816
Avustukset	-433 109	-470 400	-130 708	27,79	-130 326
Muut toimintakulut	-195 304	-168 588	-41 625	24,69	-45 026
Toimintamenot yht. ulk.	-26 147 131	-27 229 444	-8 859 620	32,54	-8 702 036
Sisäiset kulut yhteensä	-3 497 991	-3 328 850	-1 170 648	35,17	-1 134 413
Sis ja ulk kulut yhteensä	-29 645 121	-30 558 294	-10 030 267	32,82	-9 836 448
Netto ennen poistoja	-18 021 466	-19 573 714	-6 498 442	33,20	-5 961 040
Poistot yht.	-874 907	-800 750	-274 527	34,28	-278 516
Netto	-18 896 373	-20 374 464	-6 772 969	33,24	-6 239 557

INVESTOINTIEN TOTEUMA

INVESTOINNIT	TP2017	TA2018	TOT 04/2018
HALLINTO			
Maa-alueet		50 000	
Osakkeet ja osuudet		200 000	
Kiinteistöjen myynti/osto			
TEKNINEN			
Pelastuslautakunnan investoinnit		20 000	
Artesaanin korjaus 2017		0	6 150
Kiinteistöjen korjaukset		50 000	6 150
Kaavateiden rakentaminen MR		50 000	
SIVISTYS			
Kk:n koulukeskus		300 000	4 427
Yleisurheilukenttä		50 000	
Koulumäen Olohuone		45 000	240
INVESTOINNIT YHTEENSÄ			
Investointihankinnat yht	640 195	765 000	10 817
Valtionosuus Koulumäen Olohuone	8 183	13 000	
Myyntit	3 500		
Investoinnit netto	628 512	752 000	10 817

KUNTA KÄYTTÖTALOUS TULOSALUEITTAIN SEKÄ INVESTOINNIT JA RAHOITUS

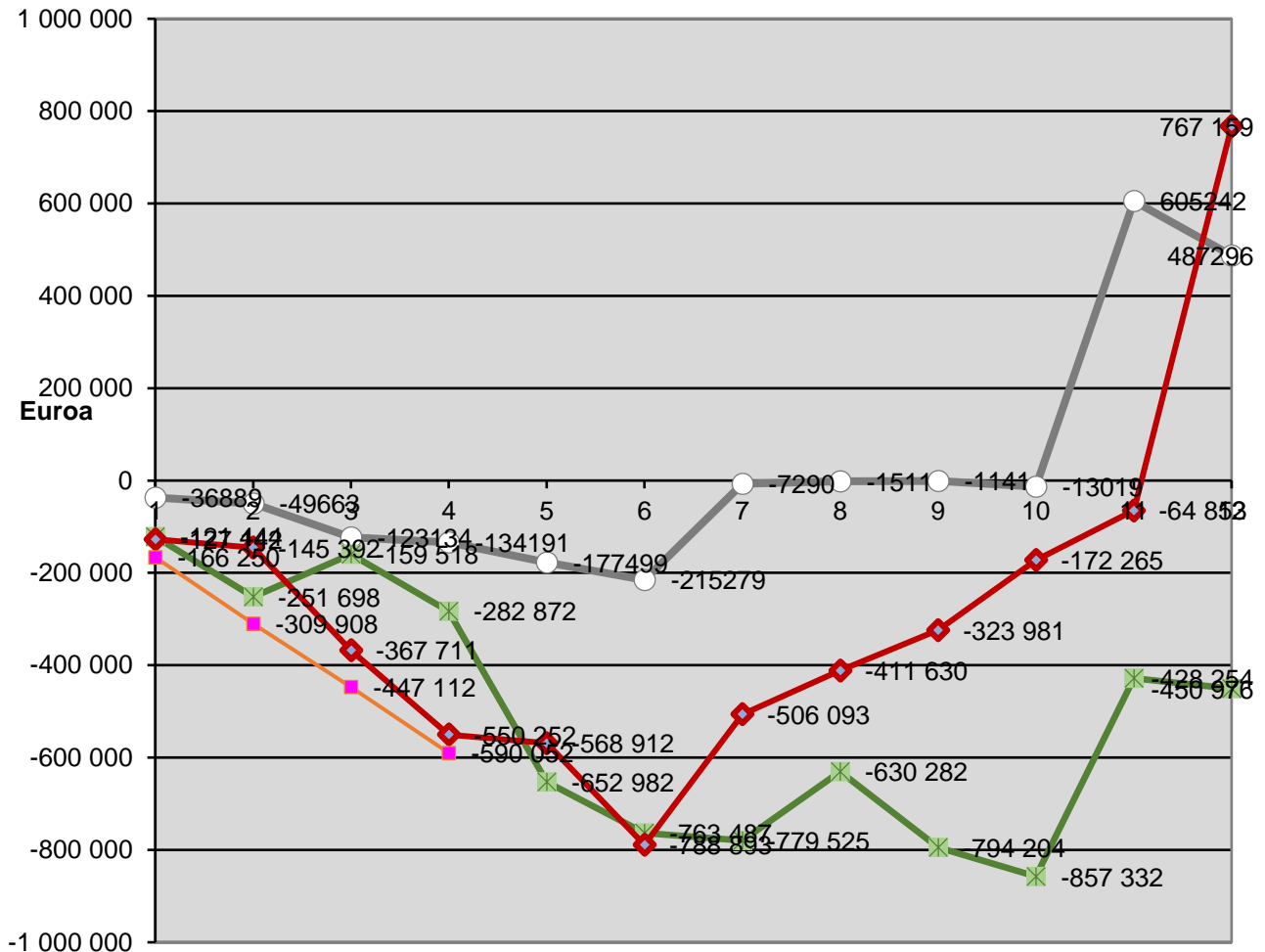
TOHOLAMMIN KUNTA							
TP2016	TP2017		TA2018	TOT 04/2018	TOT 04/2017	Muutos-% 2017>2018	Tot-aste%
		Hallinto-osasto					
-782 560	-659 691	Kunnanhallitus	-946 980	-280 521	-235 846	-19 %	30 %
-6 956 131	-7 355 939	+ Perusturvapalvelu	-7 070 000	-2 577 368	-2 764 000	7 %	36 %
-4 054 513	-3 378 298	+ Erikoissairaanhoid	-4 011 720	-1 298 852	-1 132 800	-15 %	32 %
-203 849	-153 635	+ Eläkevastuut	-167 400	-50 728	-51 548	2 %	30 %
-29 345	-107 909	+ Muu perusterv.hu	-99 340	-43 732	-28 830	-52 %	44 %
-12 026 398	-11 655 472	Hallinto yhteensä	-12 295 440	-4 251 201	-4 213 024	-1 %	35 %
39 766	103 980	Lomatoimen osasto	-150	81 230	267 591	70 %	54153 %
		Tekninen osasto					
-343 332	-160 295	Hallinto ja toimisto	-295 636	-124 101	-16 114	-670 %	42 %
1 073 323	1 202 697	Tilapalvelut	974 492	358 348	428 159	16 %	37 %
-258 449	-257 368	Palo- ja pelastustoir	-316 530	-105 095	-105 763	1 %	33 %
-47 079	-61 385	Rakennus- ja ympäri	-56 520	-13 528	-20 027	32 %	24 %
-57 898	-54 320	Maaseututoimi	-63 000	-20 703	-20 635	0 %	33 %
-249 087	-246 916	Ympäristöterveyden	-245 740	-81 508	-81 303	0 %	33 %
117 478	422 413	Tekninen yhteensä	-2 934	13 413	184 317	93 %	-457 %
		Sivistysosasto					
-498 477	-514 186	Sivistys	-553 690	-121 882	-114 716	-6 %	22 %
-1 078 938	-1 097 922	Päivähoito	-1 168 670	-374 328	-349 279	-7 %	32 %
-4 851 650	-4 923 722	Koulutus	-5 168 740	-1 738 137	-1 624 534	-7 %	34 %
-345 509	-356 557	Vapaa-aika	-384 090	-107 538	-111 396	3 %	28 %
-6 774 574	-6 892 387	Sivistys yhteensä	-7 275 190	-2 341 885	-2 199 925	-6 %	32 %
-18 643 728	-18 021 466	TOIMINTAKATE	-19 573 714	-6 498 443	-5 961 041	-9 %	33 %
		Verotulot					
8 379 869	7 924 462	- kunnallisvero	8 100 000	3 258 556	3 171 278	-3 %	40 %
555 488	675 571	- yhteisövero	650 000	259 340	176 164	-47 %	40 %
752 103	825 210	- kiinteistövero	830 000	23 785	9 397	-153 %	3 %
9 687 460	9 425 243	Yhteensä	9 580 000	3 541 681	3 356 839	-6 %	37 %
		Valtionosuudet					
10 079 248	10 344 774	- yhdenputken valtionosuus	10 074 300	3 405 848	3 448 196	1 %	34 %
-174 082	14 311	- opetus- ja kulttuuritoimi	-78 600	-13 488	-26 224	49 %	17 %
9 905 166	10 359 085	Yhteensä	9 995 700	3 392 360	3 421 972	1 %	34 %
-211 539	-126 071	Rahoituserät netto	-178 000	18 251	-23 661	177 %	110 %
737 359	1 636 791	VUOSIKATE	-176 014	453 849	794 109	43 %	358 %
-1 188 336	-869 632	Poistot ja arvonal	-800 750	-274 527	-278 516	1 %	34 %
-450 977	767 159	TILIKAUDEN TULOS	-976 764	179 322	515 593	65 %	118 %
-149 986	-76 918	Viemärlaitos tulos	-134 130	-44 564	-39 674	-12 %	33 %
-600 963	690 241	Tulos kunta + VLL	-1 110 894	134 758	475 919	72 %	112 %

TP2016	TP2017		TA2018	TOT 04/2018	TOT 04/2017		
		Toiminnan rahavirta					
737 359	1 636 791	Vuosikate	-176 014	453 849	794 109		
		Satunnaiset erät +/-					
-11 519	-3 500	Tulorahoituksen korjauserät +/-					
725 840	1 633 291	Toiminnan rahavirta	-176 014	453 849	794 109		
		Investoinnit					
-421 588	-640 195	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-765 000	-10 817	-405 743		
	8 183	Rahoitusosuudet investoinnit	13 000				
54 482	3 500	Käyttöomaisuuden myyntitulot(+)			3 500		
-367 106	-628 512	Investoinnit netto	-752 000	-10 817	-402 243		
358 734	1 004 779	Toiminnan ja investoinnin rahavirta	-928 014	443 032	391 866		
		RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
		Antolainauksen muutokset					
		Antolainasaamisten lisäykset	-70 000				
12 728		Antolainasaamisen vähennykset					
12 728		Antolainauksen muutos	-70 000	0	0		
		Lainakannan muutokset					
3 000 000		Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	1 500 000				
-3 171 610	-1 571 610	Pitkäaikaisten lainojen muutokset	-321 610	-766	-1 250 766		
-1 900 000	1 800 000	Lyhytaikaisten lainojen muutos		500 000	2 700 000		
-2 071 610	228 390	Lainakannan muutos	1 178 390	499 234	1 449 234		
-1 700 148	1 233 169	Vaikutus maksuvalmiuteen	180 376	942 266	1 841 100		

Lainamäärän kehitys

13 604 754	13 833 144	Lainamäärä kunta	15 011 534	14 332 378
1 831 115	1 600 005	+ viemärlaitos	1 544 450	1 544 450
15 435 869	15 433 149	Lainat koko kunta	16 555 984	15 876 828

TALOUSKÄYRÄ vuosina 2018, 2017, 2016 ja 2015

Toteutunut **2018, 2017, 2016** ja 2015

Talouskäyrässä huomioitu tiedossa olevat tai arviot kuukausittaisissa tuotoissa ja kuluissa, mitä ei ole vielä kirjanpidossa. Tästä johtuen huhtikuun lopun tilanne on tässä kuvassa miinuksella kun se kirjanpidossa näyttää plussaa. Käyrässä huomioitu mm. lomatoimen ennakkotulo-osuus, sivistyksen hankkeiden käyttämättömät tulot, kunnan projektirahan käyttö, lomapalkkajaksotus ym. Nämä vaikuttavat toimintakatteeseen n. 303.000 heikentävästi. Toimintakate ylittää tällöin budjetin n. 277.000.

Verotulot ja valtionosuudet on huomioitu tässä talousarvion mukaisena. Tämä vähennys n. 408.000 huomioiden vuosikate menee miinukselle n. 315.000. Verotuloja on tilitetty alkuvuonna 348.000 yli budjetoidun ja valtionosuuksia 60.000 yli budjetoidun.

Talouskäyrä ei sisällä viemäriiikelaytosta.

VIEMÄRILIIKELAITOS

Toiminta-ajatus: Viemärlaitos huolehtii asiakkaiden viemäriverisien poisjohtamisesta ja käsittelystä. Palvelua tuotetaan ympäristön kannalta kestäväällä tavalla. Ydintehtävien lisäksi toimintoja kehitetään jatkuvasti.

Tavoitteet 2018

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutunut 30.4.2018
Jäteveden puhdistaminen	Puhdistamoiden ympäristöluvat	Puhdistamot täyttävät annetut raja-arvot	Puhdistamot ovat täyttäneet annetut lupaehdot.
Vuotovesien vähentäminen	Vuotovesiprosentti ja ohitetun jäteveden määrä	Ei ohituksia	Sulamisvesimäärät olivat suuret --> ohituksia yhteensä n.1000m ³
Talouden tasapainottaminen	Osavuosikatsaukset ja tilinpäätös	Tulos arvioitua parempi	Kemikaalikustannuksia saatu vähenemään prosessimuutosten avulla, huoltokustannukset ja päivystyskustannukset tulevat nousemaan.
Siirtoviemärin selvittäminen	Esisuunnittelun valmistuminen ja päätös hankkeen jatkamisesta	Hanketta jatketaan rakennesuunnitteluun	Maveplanin esisuunnitelma valmistuu toukokuun loppuun mennessä,. Jatko ratkeaa silloin.
Lietteenkäsittelyn ratkaisu	Päätös lietteenkäsittelystä	Ratkaisun mukainen rakentaminen käynnistyy	Jahotec on saanut tarvittavat luvat biokaasulaitoksen rakentamiselle 2020. Siirtoviemärin toteutumisella on suuri vaikutus biokaasulaitoksen toteutumiseen.

	TP2017	TA2018	TOT 04/2018	Tot-%	TOT 04/2017
KUNNAN LIIKELAITOKSEN					
TULOSLASKELMA					
LIIKEVAIHTO	415 763	399 000	136 999	34,34	105 072
Valmiiden ja keskeneräist.tuot					
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	15	0,00	0
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavara					
Ostot tilik.aikana	-78 294	-105 150	-38 325	36,45	-23 323
Palvelujen ostot	-94 600	-98 800	-48 689	49,28	-20 434
	-172 894	-203 950	-87 014	25,63	-43 757
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-104 713	-113 500	-27 077	23,86	-33 357
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-17 994	-19 040	-5 351	28,10	-5 649
Muut henkilösivukulut	-3 695	-6 360	-959	15,08	-851
	-126 402	-138 900	-33 387	24,04	-39 857
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman muk. poistot	-167 967	-167 980	-55 989	33,33	-55 989
Liiketoiminnan muut kulut	-3 180	-2 100	-2 087	99,36	-1 476
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-54 678	-113 930	-41 462	36,39	-36 005
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	0	0	24	0,00	0
Muille maks.korkokulut	-21 526	-20 000	-3 000	15,00	-3 576
Muut rahoituskulut	-713	-200	-125	62,72	-92
Rahoituserät netto	-22 239	-20 200	-3 102	15,35	-3 668
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) en.sat.er.	-76 918	-134 130	-44 564	33,22	-39 674
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ (YLIJÄÄM)	-76 918	-134 130	-44 564	33,22	-39 674

INVESTOINNIT	TP2017	TA2018	TOT 04/2018
Lietteenkäsittelyn kehittäminen	0	-20 000	0
Hajuntorjunta		-70 000	
Hyvinvointi verkoston suunnittelu	-2 650	-50 000	-3 153
Investoinnit netto	-2 650	-140 000	-3 153

Jätevedenpuhdistamon toimintavarmuuden lisääminen automatisoinnilla ja valvonnalla.. Mikäli siirtoviemärihanke toteutuu, on laitoksen panostettava uuteen, luotettavaan valvontajärjestelmään. Tavoitteena on rakennuttaa yksi valvontajärjestelmä nykyisen kahden vanhan tilalle.

YHTIÖT

Toholammin Kehitys Oy (100 %)

Vastuuhenkilö Toimitusjohtaja Esa Järvenoja
Toholammin kehitys Oy:n hallitus

Toiminta-ajatus: Toholammin kehitys Oy tuottaa yritysneuvontapalveluita, toimitilapalveluita sekä muita elinkeinojen kehittämiseen liittyviä palveluita Toholammin yritystoiminnan tarpeisiin syksyllä 2014 vahvistetun elinkeinostrategian mukaisesti.

TAVOITTEET 2018

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Tilanne 30.04.2018
Aloittavien yritysten ja toimivien yrityksen aktivointi ja neuvontatyö.	Uudet työpaikat	20 työpaikkaa	
Kasvuyritysten koordinointi ja avustaminen hankkeiden ja tukihakuprosessien avulla.	Hankehakemukset investointeihin ja hankkeissa mukana oleminen	20 yritystä	5 (50) yritystä
Bioalan ja uuden teknologian yritystoiminnan edistäminen	Biotuotannon ja uuden teknologian yritykset ja hankkeet	3 uutta yritystä tai hanketta	1 + 1
	Yrityksien investoinnit bio- ja uuteen teknologiaan	3 Meur	

Biokaasulaitokselle myönnettiin ympäristölupa maaliskuussa.

Uudenlaista puurakennusteknologiaa hyödyntävä Aalto Haitek Oy siirsi toimintansa Parkanosta Toholammille vuoden vaihteessa.

Pienmallastamon esiselvityshanke käynnistyi helmikuussa. Hankkeessa on meneillään markkinatutkimus. Mallastamon teknis -taloudellinen selvitys käynnistyy toukokuussa. Hankkeessa on mukana viisi mallasohran koeviljelijää.

Toholammin yrittäjät ry on käynnistänyt hankkeen Toholampi -mobiilisovelluksen kehittämiseksi. Hankkeessa on mukana jo noin 45 yritystä.

Toholammin kehitys Oy	TP2017	TA2018	TOT 04/2018	Tot-%	TOT 04/2017
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	389 082	340 000	121535	35,7	126 123
+ Liiketoiminnan muut tuotot	383 738	117 000	0	0,0	82 522
- Materiaalit ja palvelut	-375 586	-64 100	-8 546	13,3	-132 709
- Muuttuvat henkilöstökulut	-18 028	-42 900	0	0,0	-14 334
- Muut muuttuvat kulut	12 324	-10 000	2787	-27,9	12 881
Myyntikate	391 532	340 000	115776	34,1	74 483
- Kiinteät henkilöstökulut	-128 289	-70 000	-40740	58,2	-38 573
- Liiketoiminnan muut kulut	-140 221	-125 000	-36757	29,4	-55 647
Käyttökate	123 021	145 000	38279	26,4	-19 737
- Poistot ja arvonalentumiset	-183 300	-183 300	-61100	33,3	-61 100
= Liikevoitto	-60 279	-38 300	-22821	59,6	-80 837
+/- Rahoitustuotot ja -kulut	17 257	6 000	2798	46,6	14 166
= Tilikauden voitto/tappio	-43 022	-32 300	-20023		-66 671

Muita liiketoiminnan tuottoja hanketoiminnasta ei tässä vaiheessa tilikautta ole. Kuluihin sisältyy noin 17 000 euroa hanketoiminnan kuluja. Muut muuttuvat kulut 2 787 euroa ovat palautunutta luottotappiota.

Toholammin Energia Oy (96,66 %)

Vastuhenkilö   **Vt. Toimitusjohtaja Toni Mäki-Asiala**
Toholammin Energia Oy:n hallitus

Toiminta-ajatus: Kilpailukykyisen ja vakaan hintatason säilyttäminen, lämmön ja sähkön tuottaminen pääosin kotimaisella polttoaineella.

TAVOITTEET 2018

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutunut
Laitosten hälytykset	Hälytys	Saavuttaa tai pitää yllä normaalisti hyväksyttävä taso	Hälytysten määrä on pysynyt hyväksyttävällä tasolla.
Verkoston kunnossapito	Vuodot/katkokset	Ei asiakkaita haittaavia katkoksia. Lisäveden tarve < 1 m ³ /d	Ei vuotoja tai katkoksia.
ORC-laitoksen toiminta	Käytettävyys	laitos toiminnassa 100 % pois lukien huollot ja seisokit. Korjaukset vähentävät käytettävyyttä.	Laitos oli toiminnassa koko kevätlämmitysjakson.
Etäluettavien mittareiden lisääminen.	Mittareiden määrä	Etäluettavia mittareita 50 %:lla asiakkaista.	Etäluettavia mittareita 50 %:lla asiakkaista.
Kaukolämmön paluueden lämpötilan laskeminen	Paluueden lämpötila	Saavuttaa keskimäärin 5 °C nykyistä alhaisempi paluueden lämpötila.	Tavoitetta ei ole saavutettu.

Kevään liikevaihto oli odotettua parempi kylmän sään ja hyvän sähkön hinnan vuoksi. Sähköntuotanto kasvoi edelliseen kevääseen verrattuna 22 % ja sähköntuotannon liikevaihto 59 %. Liikevaihdon kehitykseen vaikuttaa luonnollisesti vuoden keskilämpötila ja sähkön pörssihinta.

Tulos tulee parantumaan edellisestä vuodesta, mutta jää vielä tappiolliseksi. Kassavaroja tarvitaan lisää viimeistään tammikuussa 2019.

Kevätlämmityskausi meni kokonaisuudessaan hyvin ja ennalta määrättyihin tavoitteisiin päästiin, lukuun ottamatta paluueden lämpötilan laskemista. Kesälle 2018 suunniteltuja Pipo-muutoksia siirrettiin vuodelle eteenpäin.

Toholammin Energia Oy	TP2017	TA2018	TOT 03/2018	Tot-%	TOT 04/2017
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	1 294 174	1 384 607	521 587	37,7 %	589 870
Liketoiminnan muut tuot	11 924				
Materiaalit ja palvelut	-909 998	-779 000	-281 696	36,2 %	-331 209
Henkilöstökulut	-203 300	-231 000	-44 268	19,2 %	-50 356
Käyttökate	192 800	374 607	195 623	52,2 %	208 305
Poistot	-306 781	-303 145	-72 551	23,9 %	-100 156
Liiketoiminnan muut ku	-129 249	-94 000	-45 128	48,0 %	-47 895
Liikevoitto(=tappio)	-243 230	-22 538	77 944	-345,8 %	60 254
Rahoitustuotot ja- kulut	-24 790	-26 262	-5 149	19,6 %	-5 665
Tilikauden tulos	-268 020	-48 800	72 795	-149,2 %	54 589

Kiinteistö Oy Toholammin vuokratilat (100 %)

Vastuhenkilö Toimitusjohtaja Tellervo Herranen
Kiinteistöyhtiön hallitus

Toiminta-ajatus: Omistaa ja hallita Toholammin kunnassa vuokratilakiinteistöjä sekä vuokrata niiden huonetiloja. Vuokraus tapahtuu omakustannusperiaatteella.

TAVOITTEET 2018

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutunut 30.4.2018
Hyvän ja turvallisen asumisen edellytykset	Asukkaiden pysyvyys	Asukkaiden tyytyväisyys	Kunnan viimeisin tilastollinen (31.3.2018) asukasluku oli 3168, joka on 62 henkeä pienempi kuin vuotta aikaisemmin.
Asuntojen purkaminen mikäli asuntojen käyttöaste laskee alle 70 prosentin	Vuokra-asuntojen määrä	Tyhjien asuntojen väheneminen	Kunnan ja lähialueiden työpaikkakehitys näyttäisi positiiviselta ja toivottavasti myös sitä kautta tyhjät vaikuttaa asuntojen täyttymiseen.
Vuokratason pitäminen kohtuullisena	Vuokratason vertailu lähikuntiin	Vuokra-asuntojen käyttöaste 75%	Vuokra-asuntojen käyttöaste 30.04.2018 oli 76,61 %.

Alhainen käyttöaste aiheuttaa vaikeuksia käyttötalouden hoidossa.

KOY Toholammin Vuokratalo	TP2017	TA2018	TOT 04/2018	Tot-%	TOT 04/2017
TUOSLASKELMA					
KIINTEISTÖN TUOTOT					
Vuokrat	527 645	530 000	180 008	34,0 %	171 189
Käyttökorvaukset	15 738	15 100	5 447	36,1 %	4 923
Muut kiinteistön tuotot	2 290	102 000	20	0,0 %	
	545 673	647 100	185 475	28,7 %	176 112
LUOTTOTAPPIOT JA OIKAISU	-2 399	-10 000	310	-3,1 %	768
KIINTEISTÖN HOITOKULUT	-391 853	-444 511	-158 288	35,6 %	-164 597
KÄYTTÖKATE/HOITOKATE	151 421	192 589	27 497	14,3 %	12 283
Rahoitustuotot ja kulut	-25 714	-23 000	-551	2,4 %	-2 523
Poistot ja arvonalentumiset	-180 576	-169 589	-60 192	35,5 %	-42 397
Tilinpäätössiirrot	10 000				
TILIKAUDEN TULOS	-44 869	0	-33 246		-32 637